

*Катана В.В.,
аспірант кафедри менеджменту та інноваційного провайдингу,
Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет», м. Київ*

*Гавриш С.М.,
аспіранти кафедри менеджменту та інноваційного провайдингу,
Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет», м. Київ*

*Польова Н.М., к.е.н., доцент,
Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет», м. Київ*

МІСЦЕ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ В ОПЕРАТИВНОМУ ТА СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Діяльність людини є основою її існування та розвитку. Вона є свідомим, а отже, доцільним докладанням зусиль для зміни середовища існування, забезпечення певної комфортності життя. Діяльність виявляється тим успішнішою, чим більшою мірою вона узгоджена за складом дій, їхньою відповідністю одна одній та послідовністю. Саме цим і визначається необхідність в управлінні, яке виступає необхідним та координуючим елементом будь-якої діяльності людини. Будь-яку діяльність можна розділити на дві частини – першу (основну) виробничу та другу (регулюючу), яка і є управлінням. Виділення управління в особливу сферу діяльності викликано ускладненням праці, її поділом та кооперацією.

Призначення системи управління полягає у забезпеченні досягнення поставлених цілей. Під цілями розуміються бажані стани чи результати функціонування системи у певний момент майбутнього. З одного боку, метою управління може бути створення та підтримання умов, у яких забезпечується довготривале збереження системних властивостей, структурних та функціональних характеристик у рамках заздалегідь визначених цільових

параметрів. Таке управління називають поточним, або оперативним і воно вимагає виконання певної програми, що забезпечує системі властивість саморегулювання.

Якщо система управління налагоджена, має високий рівень організації та хороше ресурсне забезпечення, властивості саморегулювання можуть бути високими. Завдання поточного управління забезпечити стійкість системи на тривалий час.

Стійкість – це здатність системи до збереження якісної визначеності при зміні структури та функцій її елементів. Стійка система постійно перебуває у стані динамічної рівноваги, яка є умовою ефективного використання потенціалу системи та її безперервного розвитку.

Важливим завданням поточного (оперативного) управління є забезпечення максимального збігу цілей діяльності елементів системи з цільовою функцією системи загалом. Умовами ефективного поточного управління діяльністю є: чітке розмежування повноважень та налагодження тісної та постійної взаємодії між підрозділами; ефективність та сталість виконання основних функцій; закритість системи, тобто слабка реакція на зміну зовнішнього середовища.

З іншого боку, метою управління може виступати не тільки процесом самоорганізації діяльності системи, спрямованим на збереження її цілісності та стійкості, а й процесом формування якісно нового стану системи шляхом встановлення та досягнення нових цілей та завдань, зміни структури, технології функціонування під впливом змін зовнішньому середовищі системи. Це мета саморозвитку. Управління, що забезпечує її досягнення, називають стратегічним.

Основне призначення стратегічного управління полягає у зміні поведінки, при якій внутрішні елементи системи (мети, персонал, технології, структура, культура) будуть трансформуватися відповідно до обмежень, що диктуються зовнішнім середовищем. Контур стратегічного управління, забезпечуючи розвиток системи, доповнює контур поточного управління, спрямованого на збереження системи.

Доволі часто стратегічне управління називають ринковим стратегічним менеджментом. Це означає, що стратегічні рішення мають більшою мірою враховувати розвиток ринку та зовнішнього оточення, ніж внутрішні чинники. Система, що реалізує стратегічне управління, повинна мати зовнішню орієнтацію (на споживачів, конкурентів, ринок та ін.). Це маркетинговий підхід до організації управління на відміну від виробничого підходу, орієнтованого на внутрішні можливості системи.

Стратегічний менеджмент означає також, що процес управління має бути випереджальним, а не реактивним. За упереджувальної стратегії менеджери намагаються впливати на події у зовнішньому оточенні, а не просто реагувати на них.

Порівняльний аналіз алгоритмів стратегічного та оперативного (тактичного) управління показує, що вони будучи тісно пов'язаними між собою, мають власні особливості. Реалізація стратегічного управління передбачає: оцінку ситуації – визначення проблем – формулювання цілей та завдань – визначення основних шляхів досягнення цілей – обговорення та затвердження стратегії – реалізацію стратегічного плану – моніторинг реалізації стратегії.

За підсумками дослідження змісту стратегічного та оперативного (тактичного) управління, етапів та інструментів реалізації стратегічного управління, можна дійти висновку, що програма розвитку, з одного боку, є формою реалізації стратегії підприємства (у широкому розумінні), засобом забезпечення оперативного управління щодо реалізації стратегічних дій (дане трактування не відноситься до програм розвитку, охоплюючи лише виробничі та інші програми оперативного управління діяльністю підприємства), або інструментом організаційного етапу стратегічного управління (у вузькому розумінні), який реалізовується у формі відповідного документу. Приймаючи до уваги всі трактування у межах даного дослідження, програму розвитку

підприємства потрібно розглядати у широкому змісті – як форму реалізації стратегії розвитку підприємства.

Список використаної літератури:

1. Івоніна, А.І. Сучасні напрями теоретичних та методичних розробок у галузі управління. *Інтернет-журнал «Наукознавство»*. 2017. Т.9 № 1. С.1-18.
2. Fred R. David. *Fundamentals of Strategic Management*. Merrill Publishing Company, 2011. 694 p.

*Кір'ян О.І., к.е.н, доцент,
доцент кафедри економіки та менеджменту,
Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків*

*Торяник Д.О.,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків*

ВПЛИВ ЕЛЕМЕНТІВ ГЛОБАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА НА БЕЗПЕКУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Макроекономічна стабільність [1] як сукупність економічних відносин, як необхідна збалансованість всебічного розвитку економічних процесів на державному та світовому рівні, є необхідною умовою довготривалої стабілізації економіки кожної країни. В умовах прискорення розвитку багатьох світових процесів вона стає все більш вагомим чинником позитивного впливу на елементи глобального середовища, під яким розуміють сукупність економічних умов розвитку бізнес-систем [2]. Сучасні організації змушені вивчати аналізувати, прогнозувати динаміку розвитку більшості їх складових, в тому числі стану ринку робочої сили та рівня зайнятості населення в окремо взятих регіонах; розвитку народного господарства та векторів його спрямування в окремих країнах та регіонах; інфляційних процесів в економіках окремих країн; інвестиційного клімату в окремих країнах, регіонах, галузях економіки; специфіки можливих